

Stephen Hawking, fizician și teoretician al originii universului, de cea mai mare altitudine și cuprindere, aducea în atenție perspectiva sumbră a extincției speciei umane în urma atacurilor tot mai necruțătoare exercitate de virusuri. În era dinozaurilor, planeta noastră era dens populată de de aceste ființe pe care le cunoaștem datorită fosilelor descoperite în diverse locuri, aglomerări uneori abundente, cum aflăm la Dorkovo, în Bulgaria. Ferigi uriașe și multe alte specii de plante asigurau hrana acestor animale care au ajuns la dimensiuni gigantice. Era dinozaurilor s-a încheiat din cauza unui cataclism fizic urmat de glaciațiunea atât de neprielnică vieții. După reîncălzirea planetei, natura vie a regenerat în cu totul alte forme, de o extraordinară diversitate și bogăție, până când omul a început o înverșunată acțiune de distrugere prin modificarea mediului înconjurător, în urma căreia mii de specii de animale și plante au dispărut pentru totdeauna și continuă să dispară. Poluarea a invadat pământul, apele, iar acum asistăm la alterarea atmosferei. În marile aglomerări urbane aerul a devenit toxic, determină îmbolnăviri și moarte prematură. În aceste condiții Papa Francisc, un mare înțelept, vorbește despre revolta naturii în fața maximizării insultelor pe care omul i le inculcă. O componentă a acestei revolte, ca ripostă, este asaltul virusurilor care atacă omul. Au apărut, sub ochii noștri, virusuri noi: HIV (SIDA) care atacă sistemul imunitar, variante de coronavirusuri (SARS, MERS) care atacă predilect plămânii, iar în prezent ne confruntăm cu pandemia de SARS CoV 2, (COVID19 după anul apariției), care va fi urmat de COVID 23 sau 25 ș.a.m.d. în urma mutațiilor succesive. Capacitatea acestui virus de a-și modifica genomul, configurația, este deosebită. Au apărut de-acum tulpini noi, variantele britanică, braziliană, sudafricană, care au o mai mare capacitate de diseminare, chiar dacă, deocamdată, agresivitatea lor nu pare exacerbată și încă nu scapă de sub influența vaccinului. Probabil că natura, ajutată de hazard, va realiza și astfel de variante. În lumea germenilor microbieni patogeni au apărut deja variante rezistente la antibiotic (stafilococul auriu sau bacilul Koch sunt exemple ilustrative). Omul a provocat o mare neliniște în lumea vie, îndeosebi prin răspândirea masivă de toxine, schimbarea climei și prin manipulări genetice. Virusurile par a fi cele mai reactive. Timp foarte îndelungat, un anumit virus se adaptase și parazita/ ataca doar o anumită specie de animale sau plante. Iată însă că au apărut mutații în urma cărora poate trece de la o specie la alta și chiar la om: gripa aviară sau porcină. La rândul său, omul, din rezistent, devine receptiv, se schimbă și el. Iată enunțul unei epigrame:

Ne-am transformat fără vre-o vină
Abandonând străvechi canoane.
E aviară? E porcină?
Nici boli nu mai avem, umane.

Bântuie acum un nou val epidemic, de martie-aprilie, vor urma și altele, izolarea și protecția nu contactele sunt inevitabile, nu ne putem îmbrăca toți în costume de protecție, nu putem exclude transportul în comun și aprovizionarea cu cele necesare. Tot efortul autorităților (MS) este axat pe stăvilirea noilor îmbolnăviri: mască, distanțare, vaccinare etc. și pe secțiile ATI. A venit vremea să ne gândim și la cei așa ziși vindecați, adică negativiți virusologic. Aceștia au de fapt o convalescență îndelungată, sechelele sunt încă evolutive multă vreme, îndeosebi cele pulmonare, cardiace sau cerebrale, uneori (nu tocmai rar) ducând la deces. Ne apropiem de un milion de astfel de cazuri pentru care nu avem un sistem organizat de tratament (centre specializate) și nici chiar cunoștințe suficiente. În SUA, pentru fibroza pulmonară post COVID s-au efectuat chiar și transplanturi pulmonare. Se impune structurarea unei noi specialități medicale profilate pe această problemă. Facultățile de medicină ar trebui să organizeze cursuri de profil. Medicina recuperatorie este nepermis neglijată Am predat recuperare cardiopulmonară în universitate, este o specialitate dificilă și nu avem cadre de predare bine documentate. Ministerul Sănătății, independent de facultăți, ar trebui să treacă fără întârziere la organizarea acestor cursuri. Este un imperativ economic, deoarece altfel pierdem o forță de muncă înalt specializată, oameni ajunși la apogeul carierei, care au acumulat cunoștințe dar și experiență. În pregătirea medicilor în domeniul sechelelor evolutive ale

COVID înregistrăm o enormă lacună dată fiind noutatea acestei provocări. Ar fi necesară înființarea unei ample baze de tratament specializat, dublată de un centru de cercetare axat pe recuperarea post COVID. Cea mai potrivită locație ar fi în județul Vâlcea, stațiunile Căciulata, Olănești, Govora, Voineasa, unde calitatea aerului și a apelor minerale este adecvată, pe lângă faptul că există construcțiile necesare, care necesită doar amenajare și utilare. România ar putea deține o prioritate cel puțin europeană sub acest aspect. Există în prezent un centru de recuperare respiratorie la Iași, dar e cu totul insuficient iar locația într-un oraș mare este nepotrivită, fiind necesară o zonă cât mai nepoluată atmosferic. Nu trebuie să ne axăm doar pe evitarea contaminării ci și pe creșterea rezistenței naturale a organismului.

Previțiunea sumbră făcută de Hawkings nu se va realiza întru totul deoarece întotdeauna vor supraviețui grupuri populaționale natural rezistente care vor asigura repopularea. Am scris primul tratat autohton de imunologie clinică și posed o diplomă în acest domeniu, eliberată de Ministerul Sănătății Creșterea rezistenței populației (inclusiv față de acest virus) depinde mult de mediu. Gestionarea deșeurilor, oprirea oricărui tăieri de pădure, replantare pe scară largă, protecția apelor și aerului, sunt probleme deosebit de preocupante și pentru care se face mult prea puțin. Investițiile pentru crearea de baze sportive și de agrement, de noi parcuri și scuaruri în orașe, sunt necesare urgent și prioritar. Să sperăm că distrugerile masive de spațiu verde care au avut loc în capitală până recent, cu o sălbăticie de nedescris, vor fi stopate și reparate de nou aleșii edili. Rolul factorului psihologic în relație cu rezistența organismului la îmbolnăvire este de o enormă importanță. Un individ deprimat, demoralizat, cade ușor pradă infecțiilor (dar și cancerului) datorită depresiei imunitare. Imunitatea deprimată reduce dramatic rezistența față de îmbolnăvire. Populația României traversează o perioadă de depresie și neîncredere în viitor și în cei care conduc țara. Prezența redusă la vot ilustrează neîncrederea, îndeosebi față de cei care ne-au condus până acum. Corupția este un factor deprimant de prim ordin. O nouă clasă politică se formează în universități, acestea fiind îndrumate de Ministerul Educației, locul unde corupția și impostura sunt cu mult mai prezente decât în alte sectoare ale statului. În acest minister, Directorii pentru învățământul universitar, rămași pe funcții de peste jumătate de secol, nu doar că nu doresc asanarea corupției, dar o încurajează în modul cel mai evident. Cum este posibil să fie numiți conducători de doctorate tocmai plagiatorii și falsificatorii de date științifice (ceea ce se cheamă fraudă științifică)? Cum e posibil să fie menținuți profesori universitari (după ce au depășit vârsta pensionării) care au pus note false unor studenți în cataloagele altor profesori care erau titulari sau și-au falsificat grosolan dosarul cu care au fost promovați? Sau, cum de sunt numiți președinți de comisii de primariat (titlul de medic primar nu se obține legal decât prin concurs-examen) tocmai cei care nu au susținut niciodată acest examen? Evident, tentația de a prezida o astfel de comisie care acordă un titlu aducător de beneficii importante este pe măsura avantajelor. Noul ministru Sorin Câmpeanu, odată trecut pe baricada liberală, va avea curajul de a lupta deschis cu racilele corupției și imposturii care impregnează profund tocmai Ministerul Educației, de care depinde formarea viitoarei elite politice a țării? Salutăm din inimă un semnal care, din păcate, nu vine de la acest minister, anume exmatricularea studenților în drept care au fraudat un examen! Din păcate, în multe facultăți de medicină, tocmai în cazul anilor clinici, examenul nu se mai dă cu profesorul, discutând cazul unui bolnav, ci sub formă de grilă, atât de ușor de fraudat încât merită comentarii. Susținem cu toată tăria că în lupta cu actuala pandemie COVID19, când este nevoie atât de forță organizatorică și volitivă dar și de un suport economic viguros, combaterea fermă a corupției și imposturii are un rol care nu poate fi supraestimat.

Prof. Dr. Corneliu Zeana